

людьми з обмеженими фізичними можливостями. Унікальну експозицію робіт людей, які творять, тримаючи інструменти зубами або пальцями ніг, було розгорнуто у Національному музеї Тараса Шевченка. Понад 200 представників з різних регіонів України взяли участь в гала-концерті заключного етапу Всеукраїнського фестивалю осіб з обмеженими фізичними можливостями „Барви життя”, який відбувся у Концертній залі Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Вони продемонстрували свої вміння у таких жанрах: музика та інструментальне виконання; театральне мистецтво; література; хореографія; образотворче, фото-, декоративно-прикладне і народне мистецтво; скульптура.

Також у Києві вже традиційно пройшов урочистий фінал соціальної акції „Зоря надії” 2012 року, під час якої вшановано благодійників, меценатів, громадських діячів, які допомагають людям з інвалідністю і тим, хто опинився у складних життєвих обставинах. Київських доброчинників привітали дитячі творчі колективи, популярні виконавці та голова Київської міськдержадміністрації О. Попов, який нагородив учасників акції пам’ятними медалями „На відзначення 1530-річчя Києва”.

16 грудня у Великому залі Київської обласної державної адміністрації відбулися урочистості, присвячені 150-річчю з дня написання Державного Гімну України. У заході взяли участь перший заступник міністра культури України Ю. Богуцький, директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної академії наук України М. Жулинський, Герой України, голова Українського фонду культури Б. Олійник та ін. Перший заступник Міністра культури України Ю. Богуцький озвучив учасникам урочистостей вітання Президента України В. Януковича. Перед глядачами мистецької акції виступили творчі колективи та митці: Національний оркестр народних інструментів України, Національна заслужена академічна капела України „Думка”, заслужені артисти України Г. Титова та М. Тищенко. Під час виступів на екрані демонструвалися фото- та відеоматеріали, пов’язані з історією створення державної символіки.

1-2 грудня у Києві, на базі духовно-просвітницького центру „Християнська надія” у рамках відзначення 290-річчя від дня народження українського просвітителя, філософа і поета Г. Сковороди Міністерство культури України, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національна спілка письменників України, Національна спілка журналістів України, Всеукраїнський народний університет українознавства ім. Г. Сковороди, Український фонд культури, київське видавництво „Криниця”, товариство „Знання” організували Міжнародний форум „Григорій Сковорода як гасло часу”. Його учасники – науковці, літератори, музеєзнавці, журналісти – прийняли звернення до громадськості України та світу, в якому

визначено основні напрями підготовки до 300-ліття Г. Сковороди, яке виповниться 2022 року. У свою чергу, у Національній парламентській бібліотеці України було підготовлено експозицію „Мандрівний філософ”, яка вміщувала філософські праці митця та переклади творів видатних філософів античності, художні твори автора (вірші, байки та пісні), монографії, матеріали наукових конференцій, публікації в періодичній пресі про діяльність видатного науковця і митця. У Національному літературно-меморіальному музеї Г. С. Сковороди, що у с. Сковородинівка Золочівського району Харківської області, 3 грудня відбулися урочистості. На мітингу виступили директор Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації Д. Кузнецов, ректор Харківського національного педагогічного університету ім. Г. Сковороди І. Прокопенко, письменники з різних регіонів України. А на малій батьківщині, у смт Чорнухи Полтавської області, пройшло літературно-мистецьке свято „Вкраїни син, мудрець, пророк...”. На ньому кращим працівникам культури району, аматорам мистецтва, поетам, художникам було вручено Почесні грамоти облдержадміністрації та Подяки обласної ради. Грамотами та подарунками нагороджено школярів, які стали переможцями районного літературного конкурсу, присвяченого життю і творчості Г. Сковороди.

28 грудня у Національному заповіднику „Софія Київська” відбувся урочистий захід, присвячений 245-річчю від дня народження і 175-річчю від дня смерті митрополита Євгенія (Болховітінова) – ієрарха православної церкви, який обіймав київську кафедру з 1822 по 1837 рік, одного з перших вітчизняних істориків, археографів, джерелознавців, дослідників старожитностей Києва. Запрошені та гості зібрались біля місця поховання митрополита в Стрітенському приділі Софійського собору, де Архієпископ Антоній провів поминальну літію під спів чоловічого духовного хору „Софія”. Далі урочистості продовжились у „Будинку митрополита” – пам’ятці архітектури XVIII ст., що входить до ансамблю монастирських споруд „Софії Київської”, місці, безпосередньо пов’язаному з іменем митрополита Євгенія. Про його діяльність, внесок у розвиток вітчизняної науки та його значення як церковного діяча розповіли генеральний директор заповідника О. Сердюк, архієпископ Антоній, академік Національної академії наук України (НАН України), директор Інституту археології НАН України П. Толочко, завідувач відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського Г. Ковальчук. Особливої урочистості заходу додав виступ чоловічого камерного хору „Софія”, у виконанні якого прозвучали твори Д. Бортнянського, М. Іпполітова-Іванова та П. Динєва. Після концерту гості оглянули виставку „Митрополит Євгеній (Болховітінов) (1767–1837). Праці, заповідані Києву”, на якій було

представлено оригінальні матеріали з фондів Національного заповідника „Софія Київська”, Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника, Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, Інституту археології НАН України, Національного музею історії України та Національного музею Тараса Шевченка, що висвітлюють діяльність митрополита Євгенія під час перебування на київській кафедрі та ілюструють київський період його життя. На виставці експонувалися облачення митрополитів, предмети церковного вжитку, а також твори живопису і графіки, що відображають вигляд Києва I половини XIX ст. Привертали увагу два антиминоси, освячені митрополитом Євгенієм, що зберігаються в фондах Національного заповідника „Софія Київська”.

До 125-річчя від дня народження Леся Курбаса було приурочено урочистий вечір, який відбувся 3 грудня у Національному академічному драматичному театрі ім. І. Франка. З привітанням від міністра культури України М. Кулиняка до учасників, організаторів та гостей виступив заступник міністра Т. Кохан. Про життєвий та творчий шлях Леся Курбаса розповів голова Національної спілки театральних діячів України Лесь Танюк. Після офіційної частини, учасники заходу переглянули спектакль-присвяту „Вітри Березоля” Харківського державного академічного драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка.

3 нагоди 120-річчя від дня народження українського драматурга і режисера М. Куліша у Національній парламентській бібліотеці України було підготовлено книжкову виставку „Талант непідвладний часу”, а у Харківському літературному музеї розгорнуто експозицію „Нармахнар, Хурина і Мазенін: комедії і трагедії Миколи Куліша”. Низку заходів з 7 по 9 грудня на Херсонщині, на батьківщині М. Куліша, підготував обласний академічний музично-драматичний театр, який носить його ім'я. Керівництво театру запросило на святкування діячів культури та мистецтва України, які поділилися власними поглядами щодо внеску драматурга у літературну спадщину України та світу. У програмі заходів: презентація нової збірки „П'єси М. Куліша” із серії „Літературні скарби Херсонщини”, виданої за сприяння Херсонської обласної державної адміністрації та Херсонської обласної ради; авторські читання віршів, присвячених драматургу і вручення щорічної обласної літературної премії ім. М. Куліша, заснованої Херсонською обласною державною адміністрацією за ініціативи обласної організації Національної спілки письменників України, лауреату 2012 року, поету В. Андрееву; вручення мистецької премії ім. М. Куліша, започаткованої Херсонською обласною державною адміністрацією та Херсонською обласною радою, головному режисеру Дніпропетровського академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка, заслуженому діячу мистецтв України

А. Канцедайлу; літературно-художній вечір „Розстріляна доля”. Виставу за п’есою М. Куліша „Мина Мазайло” показали студенти Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. Гості також відвідали пам’ятні місця, пов’язані із життям і творчістю М. Куліша.

14 грудня традиційно проведено День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. З цієї нагоди у Національній парламентській бібліотеці України відбулася презентація книги В. Гудова „731-й спецбатальйон”, яка містить спогади ліквідаторів. Учасники заслухали доповіді заступника директора з наукової роботи Національного музею „Чорнобиль” Г. Королевської; члена Української Ради Миру, почесного доктора права, доктора філософії, професора Ю. Сєдих; ліквідатора, інженера-водолаза, організатора і багаторічного керівника студії «Галерея творчості інвалідів „Ми духом незламні»» Ж. Шанаєва, а також переглянули документальний фільм „Чорно-біла межа”. Численні акції було приурочено до цієї дати і в регіонах. Серед них – VI Міжнародний фестиваль пісні „Чорнобильські мотиви” та конкурс дитячого малюнка „Чорнобильська палітра” – у Дніпропетровську; пересувна виставка „Я там був”, побудована на основі любительських знімків і спогадів самих очевидців аварії – у Харківській області; відкриття пам’ятного знака – у смт Чорнухи Полтавської області.

У багатьох містах України проведено урочисті заходи, присвячені пам’яті видатного політичного і державного діяча, Героя України В. Чорновола, з нагоди 75-річчя від дня його народження. Зокрема, на Черкащині, де він народився, в обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Т. Шевченка було організовано урочистий вечір. Новими експонатами поповнено діючі експозиції в обласному краєзнавчому музеї та у музеї-садибі В. Чорновола у с. Вільховець Звенигородського району. Тут же у його рідній школі відкрито музейну кімнату.

14 грудня міністр культури України М. Кулиняк вручив нагороди працівникам галузі, яких вони удостоєні за вагомий особистий внесок у розвиток української культури і мистецтва, багаторічну плідну працю та високу професійну майстерність: орден „За заслуги” III ступеня – голові Національної спілки письменників України В. Баранову, генеральному директору Київського національного музею російського мистецтва Ю. Вакуленку, мистецтвознавцю, заступнику голови секції Київської організації Національної спілки художників України Е. Димшицу; почесні грамоти Кабінету Міністрів України – директору Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. Яворницького Н. Капустіній; артистці-дресирувальниці тварин номеру „Шоу веселих собачок” Державної циркової компанії України А. Угрінович. Почесне звання

„Заслужений діяч мистецтв України” присвоєно доцентві Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури України Л. Лисенку.

19 грудня у Національній спілці письменників України відбулося нагородження цьогорічних лауреатів літературної премії ім. В. Сосюри. Співзасновниками нагороди є газета „Літературна Україна”, Національна спілка письменників України та Громадський фонд Святого Андрія Первозваного. Премію вручено авторам кращих поетичних публікацій – С. Гальченку, Б. Олійнику, М. Сіренку і В. Старуну.

Лауреатами Всеукраїнської літературної премії ім. Зореслава, заснованої Закарпатською обласною організацією Національної спілки письменників України, у 2012 році стали: І. Корсак за історичні романи „Корона Юрія II”, „Завойовник Європи”, „Немиричів ключ” та М. Дочинець за роман „Криничар”.

Нагальні питання життєдіяльності творчих спілок було розглянуто на першому спільному засіданні Громадської гуманітарної ради при голові Київської міської державної адміністрації та Координаційної ради національних творчих спілок України. Зокрема, мова йшла про пільги на сплату земельного податку, передачу у власність спілок приміщень, а також подовження угод оренди художніх майстерень. Також під час зустрічі відбулося підписання нової угоди про співпрацю на 2013–2015 роки.

11–12 грудня у Києві за підтримки Міністерства культури України та кафедри культурології Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова проходила Всеукраїнська науково-практична конференція „Державно-конфесійні відносини в Україні: сучасний стан та тенденції розвитку”. У ній взяли участь понад 50 науковців, представників державних органів виконавчої влади та релігійних організацій. Під час конференції працювали 4 робочі секції, присвячені державно-конфесійним, міжконфесійним, правовим і освітнім питанням. Було обговорено низку актуальних питань, пов’язаних із сучасним розвитком державно-конфесійних відносин, пошуком ефективних механізмів вдосконалення співпраці держави та церкви, врегулюванням релігійних і міжконфесійних протиріч, які мають місце у сьогоденні.

18 грудня проведено чергове засідання колегії Міністерства культури України. На ньому обговорено такі питання: „Про стан дотримання законодавства з питань охорони культурної спадщини у м. Києві”; „Про стан циркової галузі”; „Про організацію у 2012 році правової роботи у Міністерстві культури України, управління культури і туризму обласних державних адміністрацій та на підприємствах, установах і організаціях, віднесених до сфери управління Міністерства”; „Про розвиток державно-конфесійних відносин та релігійно-церковного комплексу в Україні у 2012 році та

пріоритетні напрями у цій сфері на 2013 рік”; „Про результати роботи державних підприємств, що належать до сфери управління Міністерства, за I, II, III квартали 2012 року”.

ТЕАТРАЛЬНО-КОНЦЕРТНЕ ЖИТТЯ. З 14 по 16 грудня Колонна зала ім. М. Лисенка Національної філармонії України була місцем проведення IX Міжнародного фестивалю гітарної музики „Київ – 2012”. У програмі фестивалю: виконання творів Й. С. Баха, Г.-Ф. Талемана, Д. Скарлатті, С. Руднева та інших; лекція гітариста і викладача дитячої музичної школи № 28 Києва

А. Шипунова на тему: „Чи може бути навчання на класичній гітарі цікавим?”; фінальний концерт за участю Академічного симфонічного оркестру Національної філармонії України та Академічного хору студентів „Аніма” Київського національного університету культури і мистецтв.

Різні за складом ансамблі – дуети, тріо, квартети – також у Києві зібрав III Міжнародний конкурс інструментальних ансамблів ім. Д. Бортнянського. Цього разу на фестивалі змагалися дві категорії учасників – до 22-х і до 35-ти років. Програма виступів складалася з творів Й. С. Баха і Д. Бортнянського, С. Рахманінова, Р. Глієра, Д. Клебанова, А. Штогаренка, Є. Станковича, М. Скорика, В. Попадюка, А. Пьяццолли та ін. Високу виконавську майстерність продемонстрували дует „Improvissus” у складі киян А. Полуденного (віолончель) і Д. Харитонової (фортепіано); ансамбль солістів під керуванням О. Короленко з Ужгорода, ансамблі „Крещендо” з Києва і „Quattro Corde” з Івано-Франківська та ін.

З 13 по 16 грудня проходив V Міжнародний фестиваль камерної музики „Одеські діалоги”. Україну на ньому представляли: учні-піаністи Р. Осмолівська і Ю. Чаркін, дует „Віолончелісімо” (О. Веселина – В. Ларчиков), дует „Каданс” – О. Єргієва (скрипка) та І. Єргієв (баян) з Одеси, а також переможці XI Міжнародного конкурсу-фестивалю „Зірки польської осені – 2008” – інструментальний дует із Дніпропетровська „Ренесанс” у складі О. Шульги (гобой) і Н. Шелепник (фортепіано).

У програмі I Міжнародного театрального фестивалю „Документ”, який тривав упродовж 4 днів у Києві та Черкасах свої доробки представили такі українські театри: Черкаський академічний обласний український музично-драматичний ім. Т. Г. Шевченка – „Місто на Ч.” про місто Черкаси, засновану на реальних інтерв’ю його мешканців, а Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка – „Київський торт”, створену на основі соціологічних досліджень-спостережень та інтерв’ю з мешканцями столиці –

представниками різних соціальних верств. Режисером обох постановок виступив А. Май.

У рамках відзначення 125-річчя від дня народження та 75-річчя з дня смерті українського режисера, актора, теоретика театру, драматурга, публіциста і перекладача Леся Курбаса відбувся X Всеукраїнський фестиваль „Тернопільські театральні вечори. Дебют”. У Тернопільському академічному обласному українському драматичному театрі ім. Т. Г. Шевченка на конкурс свої вистави представили молоді режисери з 8 театрів України: Києва, Львова, Івано-Франківська, м. Коломиї Івано-Франківської області, Рівного, Вінниці й Тернополя. Одразу у 4 номінаціях перемогу здобула вистава „Поліанна” за п’єсою Е. Портер у постановці Львівського національного українського драматичного театру ім. М. Заньковецької: премію за головну жіночу роль отримала Н. Боймук, за жіночу роль другого плану – народна артистка України Д. Зелізна, за музичне вирішення вистави – композитор Б. Сегін; за режисуру – Б. Ревкевич. У номінації „За честь, достоїнство і вірність професії” нагороду отримала художній керівник Львівського драматичного театру ім. Лесі Українки, заслужена артистка України Л. Колосович. У номінації „Мистецька надія” переможцем став актор В. Баліцький – за виконання головної чоловічої ролі у виставі того ж театру „І все-таки я тебе зраджу” за п’єсою Н. Нежданой. Перемогу у номінації „За головну чоловічу роль” здобули одразу двоє акторів: А. Куделя, який втілює образ римського імператора Калігули, та Є. Нищук, що зіграв у виставі „Моменти кохання” Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка. Також у програмі фестивалю: презентація бібліографічного покажчика «Леся Курбас: „Поворот до Європи і до самих себе”» – у цьому ж театрі; відкриття меморальної дошки багаторічному художньому керівнику Тернопільського академічного обласного драматичного театру ім. Т. Шевченка, засновнику і організатору фестивалю, заслуженому діячу мистецтв України М. Форгелю – у с. Новосілки Підволочиського району Тернопільської області; зустріч-спогад „Негаснуча пам’ять” – у с. Старий Скалат цього ж району, де пройшли дитячі роки Леся Курбаса.

Національний палац мистецтв „Україна” став місцем проведення XII Міжнародного фестивалю родинної творчості „Мелодія двох сердець” та гранд-шоу учасників Всеукраїнського дитячого телевізійного вокально-хореографічного конкурсу „Крок до зірок”, що є спільним проектом Міжнародного благодійного фонду „Обдаровані діти України”, Київського національного університету культури і мистецтв та Першого національного телеканалу.

Концертом, який відбувся 5 грудня в Національній філармонії України в рамках Міжнародного проекту „Елітні вечори камерної музики Євгенії Басалаєвої”, започатковано серію вечорів, присвячених 100-річчю Національної

музичної академії України ім. П. І. Чайковського (НМАУ ім. П. І. Чайковського), які триватимуть протягом усього наступного року. Автор проекту – піаністка, художній керівник Київського камерного ансамблю „Контрасти Київ-Класік”, доцент НМАУ ім. П. І. Чайковського Є. Басалаєва. Планується, що концерти стануть галереєю портретів видатних композиторів, виконавців, педагогів (із моменту створення цього вищого навчального закладу і до сьогодні). До програми першого, який називався „Меценатство і музична культура України. Гортаючи сторінки”, було включено твори композиторів і виконавців періоду становлення академічної музики в Україні, зокрема, В. Пухальського і Р. Глієра. На вечорі також було виконано твори з нотної колекції Розумовських, лунала музика Д. Бортнянського, Л. Кожелуха і Б. Лятошинського. У другому відділенні концерту відбулася світова прем'єра струнного квартету №1 Л. Ревуцького, рукопис якого знайдено нещодавно. Партитуру відновила й реконструювала сучасний композитор В. Польова. У концерті взяли участь Київський камерний ансамбль „Контрасти Київ-Класік”; молодий піаніст, студент НМАУ ім. П. І. Чайковського Р. Лопатинський; гітарист М. Топчій; солістка Національної опери України З. Рожок (сопрано); Хорова капела хлопчиків та юнаків „Дзвіночок”.

У Києві презентовано новий альбом трьох скрипкових концертів (№№ 1, 2, 4) композитора, народного артиста України М. Скорика у виконанні заслуженої артистки України Б. Півненко, Національного ансамблю солістів „Київська камерата” у співпраці з диригентом В. Сіренком. Оформлення диску із його записом створив український художник І. Марчук. Платівка стала продовженням серії „Антологія сучасної української музики” – проекту, спрямованого на популяризацію вітчизняної класичної музики, що вже подарував світу CD-видання творів Є. Станковича, В. Сильвестрова, І. Щербакова, В. Зубицького, О. Ківи, О. Левковича. До того ж видавництво „Музична Україна” представило два нові нотні видання – „Твори для скрипки і фортепіано” та „Твори для фортепіано” М. Скорика.

Урочистий вечір з нагоди 100-річчя від дня народження українського актора, гумориста, майстра художнього слова А. Сови організовано у Київському академічному театрі „Колесо”.

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національний академічний драматичний ім. І. Франка – „Райське діло” І. Малковича, „Перехресні стежки” І. Франка, „Поміж небом і землею” І. Афанасьєва; Національний російської драми ім. Лесі Українки – „Удавано хворий” за Ж.-Б. Мольєром; Національний академічний оперети – „Циганський барон” на музику Й. Штрауса; Академічний драми і комедії на лівому березі Дніпра – „Войцек. Карнавал плоті” Г. Бюхнера, „Опискін. Фома!” за Ф. Достоевським; Академічний юного глядача

на Липках – музичної казки „Снігова королева” Г.-Х. Андерсена на музику В. Назарова, музичної казки „Троє поросят” інсценізація В. Гирича за мотивами коміксів У. Дісней; муніципальний академічний опери і балету для дітей та юнацтва – мюзиклу-казки „12 місяців” С. Баневича.

У театрах України відбулися прем'єри вистав: у Донецькому національному академічному опери та балету ім. А. Солов'яненка – опери „Летючий Голландець” Р. Вагнера; в Одеському юного глядача ім. М. Островського – „Самый лучший Карлсон” за А. Ліндгрена; у Чернігівському обласному молодіжному – „Поліанна” Е. Портер.

З 7 по 8 грудня за підтримки Міністерства культури України у Харкові було здійснено творчий проект „Театральна молодь України”. Його мета – надання можливості обміну інформацією між творчими театральними закладами, пропаганда найкращих досягнень молодіжних творчих колективів, показ кращих молодіжних вистав та робіт молодих режисерів. Так, у приміщенні Харківського Будинку актора ім. Леся Сердюка показано вистави „Шалена кров” Н. Ерпулата та Й. Хілле у постановці молоді трупі акторів Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки. Після перегляду відбулось її обговорення за участю творчої трупі Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки, фахівців театральної справи та мистецької молоді Харкова. Наступною глядачі побачили „Імперію янголів” за мотивами роману Б. Вербера харківського Театру „Може бути”. Вистава стала призером 9-го фестивалю недержавних театрів „Курбалесія 2011” за інтелектуальну та віртуозну акторську гру, за креативне інсценування сучасного тексту та за кращу роботу з прозовим матеріалом. У рамках проекту також було проведено круглий стіл „Театральна молодь України: тенденції, перспективи на майбутнє”, де розглядалися проблеми, нові погляди, ідеї та пропозиції щодо театральних проектів і фестивалів.

У грудні після капітального ремонту та реконструктивно-оздоблювальних робіт відчинив двері оновленої та модернізованої зали Харківський державний академічний театр ляльок ім. В. Афанасьєва. На глядачів чекали відразу 2 прем'єрні вистави: казка для сімейного перегляду „Їжачок із туману” за С. Козловим та філософська притча для дорослих „Чевенгур” за А. Платоновим.

На Вінниччині відбулася низка культурно-мистецьких заходів з нагоди 135-річчя від дня народження українського композитора М. Леонтовича, життєвий і творчий шлях якого пов'язаний з цим краєм. Тут його пам'яті було присвячено проведення кількох традиційних мистецьких свят і фестивалів. Це – свято „Криниця Леонтовича – пісенне джерело” у Теплицькому і „В серці вічно Леонтовича пісні” – у Немирівському районах, обласний фестиваль „Співає

Поділля Леонтовича” за участю творчих колективів та кращих народних аматорських хорів Вінниччини – у Вінницькому училищі культури і мистецтв, що носить ім’я композитора.

П’яти творчим колективам України у галузі музичного мистецтва надано статус академічного: Ансамблю народного танцю „Надзбручанка” Тернопільської обласної філармонії, Ансамблю народної музики „Візерунок” Тернопільської обласної філармонії, Ансамблю пісні і танцю „Поділля” Вінницької обласної філармонії, Подільського ансамблю пісні й танцю „Льонок” Житомирської обласної філармонії, Хмельницькому муніципальному камерному хору.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО. З 6 по 16 грудня у столичному Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі „Мистецький арсенал” працював V Великий антикварний салон. Нинішнього року у ньому брали участь 15 галерей з різних регіонів України: Києва, Харкова, Дніпропетровська та Автономної Республіки Крим. Окрім раритетів антикварних галерей та приватних колекціонерів, у рамках салону було представлено ще 4 цікаві проекти. Це – „Колекція в колекції” від 4 державних музеїв: театрального, музичного та кіномистецтва України у Києві; Чернігівського обласного художнього ім. Г. П. Галагана, Чернігівського обласного історичного ім. В. Тарновського, Полтавського художнього ім. М. Ярошенка, які знайомили відвідувачів з живописною галереєю портретів роду Галаганів та українських родин – Розумовських, Дараганів, Гудовичів, Кочубеїв; експозиції творів львівського живописця О. Новаківського, присвяченої 140-річчю від дня його народження із колекції професора М. Мушинки (Пряшів, Словаччина) та іншого українського художника ХХ століття А. Лимарева; мультимедійна інсталяція, присвячена пам’яті українського письменника-шістдесятника, режисера, актора і сценариста М. Вінграновського, в якій було поєднано поезію та музику, класичний кінематограф і графіку; дерев’яні вироби з Національного музею народної архітектури і побуту України (Пирогів Київської області).

Відбулося нагородження лауреатів премії ім. К. Білокур у галузі народного мистецтва та премії ім. М. Дерегуса у галузі образотворчого мистецтва за 2012 рік. Першу вручено художнику-керамісту Н. Ісуповій, а другу в номінації живопис – Г. Попіновій, в номінації графіка – В. Козуб.

Протягом грудня у Києві експонувалися виставки: у Національному центрі народної культури „Музей Івана Гончара” – живопису на склі заслуженого майстра народної творчості України А. Рак з нагоди 90-річчя від дня народження, світлин Г. Артемової; у Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику – лялькових композицій заслужених діячів

мистецтв України Р. і Д. Лунів „Українське Різдво у Лаврі”; у Національній парламентській бібліотеці України – авторських прикладних виробів у техніці фільц і батик А. Часовських „Ілюзія присутності”; у Музеї сучасного мистецтва України – робіт харківських художників „Слобожанський експрес”; в Українському фонді культури – живопису Т. Охріменко; у відділі мистецтв Київської публічної бібліотеки ім. Лесі Українки – клаптикового шиття Т. Богачук і О. Чеботарьової „Єдність контрастів”; **у галереях:** „Митець” – графіки В. Мітченка з нагоди 60-річчя від дня народження, скульптури А. Забой, живопису О. Леус; „Мистецька збірка” – живопису Б. Буряка; „НЮ АРТ” – живопису Р. Сельського, живопису і графіки В. Григорова (1939–2002); „АВС-арт” – картин К. Ткаченко „Квіти серця”.

З 4 по 14 грудня у Музеї історії міста Києва проходила виставка утилітарних арт-об’єктів „Art&Wood – 2012”, що є частиною довготривалого кураторського проекту М. Джулай, учасники якого відходять від площини полотна і живописно осмислюють утилітарні дерев’яні предмети: столи, скрині, табуретки, та ін., – перетворюючи їх на витвори мистецтва. Після старту проекту минулого року експозицією у Центрі сучасного мистецтва „М17” він продовжує розвиватися, розширюючи коло художників і створюючи нові роботи. У Музеї історії міста Києва глядачеві було представлено найкращі арт-об’єкти з минулої колекції та нові роботи, створені саме для цієї виставки, де, крім дерев’яних витворів, було запропоновано синтез мистецтв живопису, графіки, кераміки та художнього текстилю. Їх автори – М. Базак, О. Белюсенко, Л. Бернат, І. Єлисеєв, І. Єремєєва, А. Жмайло, Н. Ісупова, С. Козак, Н. Козак, Т. Кисельова, О. Малих, О. Попінова, О. Придувалова, Т. Рубльова, І. Семесюк, Б. Фірцак та Д. Шарашидзе.

Оголошено переможця Міжнародної премії „Future Generation Art Prize”, заснованої Фондом В. Пінчука, яка присуджується молодим художникам віком до 35 років раз у два роки. Її було визначено з поміж 21-го митця із 16 країн, які потрапили до короткого списку премії. Зокрема, від України було відібрано групу „Р.Е.П.” із проектом „Євроремонт”. Виставка номінантів, що експонується з 3 листопада у „PinchukArtCentre”, триватиме до 6 січня, а церемонія вручення премії пройшла у Київському планетарії.

Лауреатом премії ім. К. Малевича 2012 року стала художниця Ж. Кадирова.

У містах України було розгорнуто виставки: у Львові – творів лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, заслуженого художника України Є. Безніска „Та не однаково мені...” до 75-річчя від дня народження, робіт львівських художників на новорічно-різдвяну тематику; в Івано-Франківську – живопису Я. Стецика; у Рівному – мікромініатюр В. Казаряна; у Черкасах – робіт заслуженої художниці України Н. Никифорової,

присвячену

Т. Шевченку; у м. Кам'янці Черкаської області – вишитих робіт викладачів та студентів Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. М. Бойчука; у Полтаві – батику й текстилю „Омріяні світи Лариси Лукаш”; у Харкові – дерев'яних скульптур, іграшок і панно, виконаних технікою різьблення та розпису по левкасу, харків'янина О. Канищева й портретів людей, зроблених у стилі знакової графіки, С. Філіпова із Сак (АР Крим) „Под небом голубым есть город золотой...”; в Одесі – картин львівської художниці О. Кваші, робіт А. Ганкевича „Умови вибуху”; у Сімферополі – картин у техніці ошибана Л. Булигіної „Осіньна симфонія”; у Чернігові – творів С. Нечипоренка до 90-річчя від дня його народження; у Дніпропетровську – ручної художньої вишивки учасників творчої лабораторії „Берегиня” „Рушнікова стежка”; у Донецьку – робіт художників-ілюстраторів, картини яких стали основою для дитячих книжок.

Підведено підсумки спільного проекту-конкурсу Київської міської державної адміністрації та Київського національного університету культури та мистецтв – „Логотип та стиль міста Києва”. Переможцями за результатом проведення смс-голосування, інтернет-голосування та соціологічного опитування (анкетування) стали 2 роботи – А. Федоріва „Київ – місто, де все починається” та С. Коновалова „Київ. Ви повернетесь знову”.

Конкурс-виставку театральної фотографії „П'ята стіна” організував Харківський обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва. У ньому взяли участь майстри та початківці з Харкова, Києва, Львова, Дніпропетровська, Херсона, Хмельницького та із-за кордону. Вони подали півтори сотні знімків, які оцінювали фотохудожники, театрознавці, організатори виставок. Перше місце здобув член фотоклубу „Херсон” І. Бойченко. Роботи переможців, а також кращі знімки інших учасників конкурсу було представлено на виставці у галереї „Мистецтво Слобожанщини” Харківського обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва.

Державні стипендії на 2013 рік згідно з Указом Президента України призначено, зокрема, молодим народним майстрам: А. Андрієнко, А. Аширбакієвій, Г. Бенько, В. Белову, С. Біленко, Л. Близнюк, Н. Бойчук та іншим.

У Тернополі відкрито пам'ятний знак громадському й церковному діячу Й. Сліпому з нагоди 120-річчя від дня народження (автор і скульптор Д. Пилип'як).

Меморіальна дошка українському поету С. Руданському з'явилася у селі його імені Шаргородського району Вінницької області.

КІНОМИСТЕЦТВО. Спілка молодих кінематографістів України за підтримки Мінкультури України, Національної кіностудії художніх фільмів ім. О. Довженка та груп компанії „Star Media” провела в Києві IV Міжнародний фестиваль молодого кіно „Десята муза”. На ньому було представлено роботи у номінаціях краща анімація, режисура, операторська робота, сценарій, чоловіча та жіноча роль і „Відкриття року”. Гран-прі не було присуджено. А спеціальний приз отримав актор Д. Суржиков, який показав свою режисерську роботу – фільм „Мама” за участю народної артистки України А. Роговцевої.

14 грудня у Червоній залі столичного кінотеатру „Київ” представлено проект прем’єрних показів найновіших українських фільмів, створених за сприяння або на замовлення Державного агентства України з питань кіно „Українська нова хвиля”. До першої програми „Української нової хвилі” увійшло 7 короткометражних стрічок, частина з яких взяла або невдовзі візьме участь у міжнародних кінофестивалях. Це – „Уроки української” (режисер Р. Батицький), „Дорога” (режисер М. Ксенда), „Борода” (альманах „Україно, гудбай!”), режисер Д. Сухолиткий-Собчук), „Гамбург” (альманах „Україно, гудбай!”), режисер В. Тихий), „День незалежності” (фільм-переможець національного конкурсу МКФ „Молодість”, режисер А. Ноябрьова), „Діалог на самоті” (режисер Ю. Райнветер) та „Між двадцятою та опівночі” (режисер Д. Сполітак).

У київському кінотеатрі „Кінопанорама” пройшла національна прем’єра повнометражного документального фільму режисера О. Балагури „Час життя об’єкта в кадрі”.

Прем’єра 5-серійного документально-публіцистичного фільму „Тут народилася Україна” відбулася в Черкаській обласній бібліотеці для дітей. Автор сценарію – черкаський письменник, заслужений діяч мистецтв України С. Носань – і режисер-постановник В. Радько присвятили півторагодинну кінострічку 500-річчю заснування першої історичної столиці Української козацької держави. Роль гетьмана Б. Хмельницького виконав у фільмі актор Черкаського академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Шевченка, народний артист України В. Семененко. Творчу допомогу у створенні стрічки про Чигирин надав відомий український режисер М. Машенко.

МУЗЕЙНА СПРАВА. 150-річчю від дня народження українського художника М. Пимоненка було присвячено виставку його творів „Мистецтво як радість життя” у Національному художньому музеї України. Окрім збірки самого Національного художнього музею України, на ній було представлено полотна митця з музейних колекцій Харкова, Львова, Донецька, Запоріжжя, Дніпропетровська, Сум, Луганська, Сімферополя, Алупки, а також твори з

київських приватних зібрань. Загалом експозиція налічувала понад 100 живописних та більш як 40 графічних робіт. Також глядачі могли побачити предмети одягу та побуту з експозиції музею М. Пимоненка у с. Малютянка Київської області.

Уперше в столиці Гільдія антикварів України відкрила для киян кращі твори азійського мистецтва з приватних колекцій. Унікальну виставку було розміщено у залах Національного музею мистецтв ім. Б. та В. Ханенків. Мистецьку збірку склали твори буддійського мистецтва Китаю, Бірми, Тибету та Японії – статуї Будди і бодхісатів (істот, які мають здатність стати Буддою, наближаються до нирвани), а також ритуальні магичні предмети.

Оригінальну виставку було розгорнуто у Національному музеї Тараса Шевченка. Тут експонувалися близько півсотні живописних робіт народної художниці, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка М. Примаченко та виготовлені із сухої трави дев'ять об'ємних героїв її картин роботи майстра скульптурних інсталяцій О. Шевчука. Картини М. Примаченко для цього проекту надали Національний музей Тараса Шевченка, Чернігівський обласний художній музей ім. Г. П. Галагана, Національний музей народної архітектури та побуту України у с. Пирогів, нащадки художниці.

Виставку творів народної художниці України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка М. Примаченко, сучасного художника О. Бабака та митця з Полтавщини М. Щеглова було розгорнуто у Національному центрі народної культури „Музей Івана Гончара”. Проект, що представив три постаті, три різні способи відображення дійсності (народний, фаховий, аматорський), було здійснено у співпраці з Національним музеєм українського народного декоративного мистецтва та Полтавським художнім музеєм ім. М. Ярошенка.

112-й річниці від дня народження української художниці, майстра народного декоративного живопису К. Білокур у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва було присвячено вечір, на якому відбулися: церемонія нагородження переможців V Всеукраїнського конкурсу на кращий лист, присвячений життєвому і творчому шляху художниці, „Квіти-мої діти” та показ моновистави „Людина – це очі” за участю заслуженої артистки України Г. Кажан.

14 грудня у цьому ж музеї проходила Всеукраїнська науково-практична конференція „Фундатори музейних колекцій та реалії сучасного етапу розвитку музейної справи”, приурочена до 145-річчя від дня народження М. Біляшівського та 135-річчя від дня народження Д. Щербаківського – українських вчених і музейників. У її рамках пройшла презентація виставки килимів XVIII–XIX ст., які надійшли до колекції музею з експедицій, здійснених

М. Біляшівським і Д. Щербаківським у 1902–1917 рр. по Київській, Полтавській, Чернігівській, Подільській, Волинській губерніях, по Галичині та Буковині.

У Будинку митрополита Національного заповідника „Софія Київська”, у палаці Потоцьких (Львівська національна галерея мистецтв) та у Музеї мистецтв Прикарпаття (Івано-Франківськ) відбулися презентації мистецького альбому „Таїна Пінзеля”, виданого у київському видавництві „Майстер книг” спеціально до відкриття в Луврі (Париж, Франція) виставки „Скульптор бароко в Україні в середині XVIII сторіччя: Іоанн Георг Пінзель”. Альбом вже представили у Тернополі, побачили його і у Луврі. До нього увійшли шедеври скульптора, що збереглися в Україні. Укладачем альбому „Таїна Пінзеля”, автором тексту є мистецтвознавець, завідувач відділу Тернопільського обласного краєзнавчого музею В. Стецько, яка досліджує творчість майстра впродовж 30 років. Світлини та дизайн альбому зробив фотохудожник з Києва К. Сачек.

17 грудня у Музеї історії міста Києва розпочала свою роботу експозиція „Спогади київської ялинки”, присвячена історії новорічної ялинки і традиціям святкування Нового року та Різдва у Києві. На виставці було представлено понад 300 експонатів, серед яких були ялинка початку XX століття, велика ретро-ялинка з іграшками 50–60-х років, а також інтер’єрні новорічні куточки кінця XIX – початку XX століття. Окрім цього, поряд була розташована колекція різдвяних і новорічних листівок початку XX століття. Окремим блоком було виставлено різдвяні поштівки, видані в Мюнхені у 1947–1948 роках (деякі з них були виготовлені українськими художниками В. Кричевським і Г. Мазепою). Доповнювали експозицію пейзажі корифеїв українського живопису С. Шишка, М. Глуценка, Л. Морозової та О. Булавицького.

Уже вшосте у Державному музеї іграшок у Києві проходила традиційна виставка дитячих робіт „Новорічні паперові фантазії”. Її експонатами були ялинкові прикраси з паперу, виконані у техніці квілінг. У конкурсі, оголошеному музеєм, узяли участь більше 6 тис. школярів. Багато ялинкових прикрас надіслали учні студії квілінгу „Паперові кучерики” Київського державного центру позашкільної освіти. Авторів кращих робіт було оголошено на День Святого Миколая.

У Львівській національній галереї мистецтв було підготовлено виставку „Епоха Возницького”, присвячену 50-літтю діяльності Героя України, академіка, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, президента Українського національного комітету Міжнародної ради музеїв Б. Возницького (1926–2012) на посаді директора установи. В експозиції – твори

живопису, графіки, скульптури, декоративно-ужиткового мистецтва, привезені з організованих ним експедицій.

Вже третій рік поспіль у грудні на Полтавщині з нагоди чергової річниці від дня народження художника-земляка М. Ярошенка вручається іменна премія та влаштовується тематична експозиція робіт із фондів Полтавського художнього музею (Галереї мистецтв) імені М. Ярошенка. Цьогорічна включала твори російських і західноєвропейських майстрів пензля, скульпторів, графіків та іконописців XVIII–XIX століть.

У Сімферополі Автономної Республіки Крим відкрито Музей української вишивки кримської майстрині, Героя України В. Роїк. Він тематично поділений на три виставкові майданчики. В одній кімнаті розміщено роботи учениць В. Роїк. Другий зал отримав назву „Історія української вишивки”. У ньому – предмети українського народного текстилю і вишивки двох останніх століть. Але найбільшу цікавість присутніх викликала меморіальна кімната, де можна, власне, побачити роботи самої майстрині. Тут представлено її найулюбленіші вироби – панно „Свято врожаю” та „Світанок”. Крім того, за документами, нагородами, фотознімками можна простежити не лише її творчий шлях, а й ознайомитися з біографією та громадською діяльністю. В цьому залі частково відтворили і кімнату В. Роїк.

Традиційно на зимові свята у Дніпропетровському національному історичному музеї ім. Д. Яворницького відкривається виставка ялинкових прикрас, різдвяних та новорічних листівок минулого сторіччя. Цьогоріч до створення експозиції музейники запросили відвідувачів. Зокрема, звернулися з пропозицією подарувати музею старі ялинкові прикраси, листівки й отримати безкоштовний квиток на екскурсію або принести іграшку, зроблену власними руками, і обміняти її на солодкий подарунок. Загалом новорічну колекцію музею збирали роками, вона налічує понад 500 іграшок. Лише десяток співробітники музею купили в антикварних магазинах. Решта – подарунки містян. За ялинковими прикрасами в експозиції можна відстежувати історію країни. Найстаріші експонати виставки – овочі, зроблені вручну з вати у 40-і роки минулого століття.

22 грудня у приміщенні Сімферопольського художнього музею в Автономній Республіці Крим відбувся благодійний Різдвяний Таврійський бал, приурочений до 225-річчя подорожі імператриці Катерини II до Криму та подіям, що стали результатом цього візиту. Під час цього театральнізовано-музичного дійства звучали російські романси у виконанні професійних музикантів, проводились майстер-класи з навчання мистецтву класичних танців, працювали ігрові кімнати та кімнати за інтересами. У рамках заходу відбувся благодійний аукціон, всі кошти від якого, спрямовано на потреби Сімферопольської республіканської спеціальної школи-інтернату для глухих

дітей, а також на реалізацію освітньо-виховних дитячих програм та подальше відновлення історичного інтер'єру офіцерської їдальні Сімферопольського художнього музею, де ці заняття й проводяться.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. У Національній парламентській бібліотеці України в рамках Всеукраїнського тижня права відбулася лекція за темою: „Гетьман Пилип Орлик і його Конституція” (доповідач – кандидат юридичних наук О. Кресін). Також тут було розгорнуто книжкові виставки: „1 грудня 2012 року – Всесвітній день боротьби зі СНІДом”, до 115-річчя від дня народження українського поета і перекладача Б. Тена (М. Хомичевський) та ін.

Львівська обласна бібліотека для дітей та Громадське об'єднання „Форум видавців” за сприяння Міжнародного фонду „Відродження” з 1 жовтня по 1 грудня провели акцію „Українська книга – сільським бібліотекам”, мета якої – зібрати 25 тис. книжок для сільських бібліотек Львівської області. До справи долучилося багато партнерів та благодійників, завдяки чому надійшло понад 28 тис. книжок.

Бібліотеками проведено заходи до: 290-річчя від дня народження українського просвітителя, філософа і поета Г. Сковороди; 215-річчя від дня народження німецького поета Г. Гейне; 135-річчя українського письменника, мистецтвознавця і етнографа Г. Хоткевича; 180-річчя від дня народження норвезького письменника, лауреата Нобелівської премії Б. Б'єрнсона; 140-річчя від дня народження датського письменника, лауреата Нобелівської премії Й. Єнсена; 120-річчя від дня народження українського режисера і драматурга М. Куліша; 115-річчя від дня народження українського письменника А. Головка; 95-річчя від дня народження німецького прозаїка, лауреата Нобелівської премії Г. Белля.

У приміщенні Донецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Н. Крупської відбулося відкриття літературного музею В. Стуса, який 15 років працював у м. Горлівка.

Бібліотеку-музей „Літературне Тернопілля” організовано на базі міської дитячої бібліотеки № 2. В історичному каталозі нового музею – понад 300 імен літераторів, які народилися, жили, працювали на Тернопільщині чи в різний час її відвідували. Серед всесвітньо відомих імен – О. де Бальзак, Олена Пчілка, М. Драгоманов, Леся Українка, Д. Рід, Я. Гашек та інші. Одна з головних експозицій присвячена створенню і діяльності обласного осередку Національної спілки письменників України. Є в новому музеї і невеликий подіум, де поети зможуть комфортно читати свої вірші під живий музичний супровід піаніста. Першу екскурсію в музеї провели для бібліотекарів області, які з'їхалися до Тернополя на семінар.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО. 5 грудня у Національному музеї літератури України було підбито підсумки Всеукраїнського літературно-мистецького конкурсу „Я гордий тим, що українець зроду”, проведеного Всеукраїнським товариством „Просвіта” ім. Т. Шевченка. Журі, до складу якого входили письменники і журналісти, нагородило 88 дітей з різних куточків України.

Також у столиці підведено підсумки III Всеукраїнського поетичного вернісажу „Троянди й виноград”, організаторами якого виступили Фонд М. Рильського, Український фонд культури та Київський музей-садиба М. Рильського. Генеральним партнером традиційно стала корпорація „Еталон”. Конкурс стартував у березні цього року. Відтоді на його адресу надіслали свої роботи 230 дописувачів із 23 областей та АР Крим, а дипломи та особливий приз – кришталеві троянди – вручили 9 лауреатам.

Вже п'ятий рік поспіль у Національному центрі народної культури „Музей Івана Гончара” проходив Всеукраїнський дитячий фольклорний фестиваль „Орелі”. Тут у виконанні дітей прозвучали пісні, зимові обряди та забави зі Слобожанщини, Київщини, Чернігівщини, Рівненського Полісся та Поділля, а понад 70 майстрів народної творчості з різних областей України взяли участь у традиційному великому ярмарку.

Щороку напередодні дня Святого Миколая в Івано-Франківську проходить Всеукраїнський благодійний дитячий фестиваль „Мистецький храм”, учасниками якого є обдаровані діти-сироти. Його засновником і організатором є Благодійний фонд „Мистецький храм”, а співорганізатором – „Фонд волонтерів України”. У нинішньому заході взяли участь 35 молодих співаків з 14 областей України. Володарем Гран-прі став Л. Погосов із м. Алчевськ Луганської області.

Більш як шість сотень учасників у Тернополі зібрав XVIII обласний фестиваль творчості дітей з особливими потребами „Повір у себе”. З-поміж них – учні інтернатних закладів та діти із сімей, які опинились у складних життєвих обставинах і перебувають на соціальному супроводі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Під час фестивалю працювала обласна виставка творчих робіт дітей з особливими потребами.

У Тернопільській музичній школі №1 відбувся одинадцятий обласний конкурс пам'яті братів Р. і Я. Теленків. Майже 50 юних скрипалів та віолончелістів з різних куточків краю продемонстрували свої здібності перед журі, до складу якого увійшли викладачі Тернопільського обласного державного музичного училища ім. С. Крушельницької. Гран-прі отримала віолончелістка О. Ясінська – учениця Тернопільської музичної школи № 1. Лауреатами перших премій стали учні цієї музичної школи скрипалі

С. Плахцінська в молодшій групі та Д. Ясінський у старшій. А найвищими нагородами від родини Теленків цьогогоріч відзначено юного тернополянина Н. Ясінського і кременчанина Л. Дацюка. Загалом же володарями премій від благодійного фонду „Соломія” та родини Теленків стали майже 30 конкурсантів.

У фестивалі снігових скульптур „Миколаєва феєрія”, який проходив у Кам’янці-Подільському Хмельницької області, взяли участь студенти кафедри мистецьких дисциплін Кам’янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка. 20 авторів під керівництвом викладача С. Кляпетури вирізьбили 9 скульптур.

У Житомирі у рамках масштабного національного проекту „З любов’ю до України”, започаткованого компанією „Київстар” у 2011 році, створено „Мистецьку алею”. Вона складається з 5 арок, кожна з яких присвячена видатному місцю чи події з історії Житомира. Відкриває алею композиція із зображенням будівлі, в якій тепер розташована міська рада, а колись навчався видатний композитор Б. Лятошинський, викладав музику М. Скорульський, а у 1903 році співав Ф. Шаляпін. Новий об’єкт потрапив до Книги рекордів України як перша в країні кована алея.

У Дніпропетровському національному історичному музеї ім. Д. Яворницького презентовано енциклопедію гербової символіки міст і районів регіону – книжку „Геральдика Дніпропетровщини. Офіційні символи територіальних та муніципальних утворень: Історичні нариси”. Тут – герби та символи Дніпропетровщини від кінця XVIII століття до сьогодення. Також подано характеристику й опис геральдичної колекції Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. Яворницького, де понад 200 одиниць музейних експонатів, що розповідають про процеси герботворення в Дніпропетровській області. Ця презентація – лише частина видань, присвячених 80-річчю області. У серії „Національні культури Дніпропетровщини” вже вийшли книжки „Вірмени Дніпропетровщини”, „Євреї Дніпропетровщини”, „Азербайджанці Дніпропетровщини” та „Греки Дніпропетровщини”.

У Тернополі, в «Українському домі „Перемога”» демонструвалася міжнародна виставка дитячого іконопису й сакрального живопису „Для Бога я створю найкраще, що можу”. Загалом участь у конкурсі взяли понад 500 дітей. Найкращими визнано 200 робіт, які представлено на виставці.

Експонувалися виставки самодіяльних митців: у столичному культурно-просвітницькому центрі „Alex Art House” – робіт дітей з особливими потребами „Політ фантазії”; у Львові – живописних творів, авторами яких є молоді люди віком від 18 до 35 років з особливими потребами „Від Різдва до Різдва”; у Миколаєві – творів духовної тематики ув’язнених виправних колоній та слідчого ізолятора Миколаївської області – учасників конкурсу „Різдво без кордонів”; у Кіровограді – картин В. Круніча „Ера чудозаврів”.

Матеріал підготувала

Наймушина Ю. М.,
редактор відділу наукового
аналізу і узагальнення інформації

Комп’ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 28.01.2013. Обл.-вид. арк. 1,25. Б/т. Зам. 11. Безплатно

Ротапінт НПБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12